

VARSTVO VINSKE TRTE S PRIPRAVKI FIRME RHONE-POULENC

Vlado Grabovac
RHONE-POULENC
ZAGREB, Martićeva 29/II

IZVLEČEK

Svetovno znana francoska družba Rhone-Poulenc ima v svoji paleti nekoliko pripravkov za varstvo vinske trte proti boleznim, škodljivcem in plevelom in sicer:

1. MIKAL
 - a) proti peronospori vinske trte
 - b) proti fomopsisu vinske trte
 - c) proti rdečemu listnemu ožigu vinske trte
2. MIKAL B
Način delovanja enak kot pri mikalu
3. KIDAN - proti sivi grozdnj plesni
4. ZOLONE - proti raznim škodljivcem
5. LARVIN - proti raznim škodljivcem
6. ASULOX - proti širokolistnim plevelom
7. RONSTAR - proti širokolistnim plevelom

KURZFASSUNG

PFLANZENSCHUTZPRÄPARATE DER FIRMA RHONE-POULENC FÜR WEINGÄRTEN

Die weltbekannte französische Firma Rhone-Poulenc hat in ihrem Angebot einige Präparate zur Bekämpfung der Krankheiten, Schädlinge und Unkräuter in den Weingärten und zwar:

1. Mikal a) gegen die Rebenperonospora, b) gegen *Phomopsis*, c) gegen den Rotbrenner der Reben. 2. Mikal B mit gleichartigen Wirkungsspektrum wie bei Mikal. 3. Kidan gegen die Traubenfäule (*Botrytis cinerea*). 4. Zolone gegen verschiedene Schädlinge. 5. Larvin gegen verschiedene Schädlinge. 6. Asulox gegen einige breitblättrige Unkräuter. 7. Ronstar gegen breitblättrige Unkräuter.

Znana francoska firma Rhone-Poulenc ima v svojem bogatem programu tudi okolju prijazne pripravke za varstvo vinske trte. Namen tega referata je prikaz teh pripravkov, njihovih lastnosti in posebnosti.

INSEKTICIDI

1. Zolone EC je insekticid na podlagi fosalona, ki nastane iz benzaksozolona (snovi, ki jo rastline sintetizirajo za samoobrambo proti boleznim in škodljivcem). Zato je zolone selektiven za najmanj 10 predatorjev, t.j. naravnih sovražnikov raznih škodljivcev. Najbolj znani naravni sovražnik uši in pršic je pikapolonica.

V vinogradih se zolone uporablja proti grozdnim sukačem, zlasti proti prvi generaciji. Zaradi navedenih lastnosti zolone priporočajo v integriranem varstvu rastlin.

2. Larvin 375 je novi insekticid proti grozdnim sukačem in drugim škodljivcem na vinski trti kot so: *Sparganotis pilleriana* (trsnj sukač), *Boarmia gemaria* (zemljemerka), razne cikade (škržati). Larvin je na osnovi tiodicarba, nove aktivne snovi, ki omogoča močno penetracijsko delovanje; deluje tudi ovično, t.j. na jajčeca.

FUNGICIDI

1. Mikal je prvi sistemični fungicid proti peronospori vinske trte. Mikal je edini popolni sistemik, saj kroži po rastlini akropetalno in bazipetalno. Vsebuje 50 % fosetil-Al in 25 % folpeta. Fosetil-Al je sistemik, ki ne deluje fungicidno, ampak na specifičen način: deluje le ob navzočnosti glivice peronospore. Fosetil-Al prisili rastlino, da proizvaja fitoaleksine, ki pospešujejo debelitev celičnih sten oz. zožitve celičnih rež. Zaradi tega glivica ne more prodreti v samo celico. Glede te posebnosti v načinu delovanja je o mikalu potrebno vedeti tole:

- ker ne deluje fungicidno, glivica ne more postati odporna (rezistenca ni mogoča).
- z mikalom je potrebno škropiti najmanj trikrat, ker le tedaj rastlina ustvari dovolj fitoaleksinov in se sama uspešno brani proti peronospori.
- mikal odlično deluje tudi proti *Phomopsis viticola* (škropimo v fazi D z 1.5 kg/ha; po sedmih dneh škropljenje ponovimo z enako količino).
- s trikratnim škropljenjem proti peronospori delno (cca 40 %) obvarujemo grozdje pred sivo grozdno plesnijo.
- proti peronospori mikal uporabljamo v količini 3-4 kg/ha
- zadnje škropljenje opravimo z mikalom-B.
- mikal zavira razvoj pepelaste plesni - oidija, pršic in sive grozdne plesni.
- uspešno pa zatira peronosporo, *Phomopsis* in rdeči listni ožig.
- Rhone-Poulenc priporoča najmanj trikratno škropljenje proti peronospori z mikalom in dvakratno s kidanom proti sivi grozdni plesni.

2. Mikal-B je prav tako fungicid za zatiranje peronospore vinske trte in vsebuje 25 % fosetil-Al in 25 % bakrovega oksiklorida. Priporočamo ga za zadnji dve škropljenji v količini 6 kg/ha. S tem pripravkom uspešno zatiramo tudi hmeljno peronosporo.

3. Kidan je znani pripravek proti sivi grozdni plesni. Aktivna snov je iprodion - 25 % v oljni SC formulaciji. Le ta omogoča hitrejšo in boljše penetracijo in preprečuje izpiranje z dežjem. Po rezultatih poskusov v Sloveniji spada kidan v sam vrh botriticidov. Uporabljamo ga dvakrat: pred zapiranjem grozda in 28 dni pred trgatvijo v količini 3 l/ha. Kidan ne deluje škodljivo na potek vrenja, okus mošta in vina.

HERBICIDI

1. Asulox je herbicid na podlagi asulama (400 g/l). Uporabljamo ga za zatiranje nekaterih širokolistnih plevelov kot so npr. *Rumex* spp. (ščavje) in *Erigeron canadensis* (kanadska hudoletnica). Asulox uporabljamo v količini 4 l/ha (za

ščavje) in 8 l/ha (proti kanadski hudoletnici). Pripravek deluje translokacijsko in preprečuje delitev celic v meristemu. Asulox ne sme priti v stik z zelenimi deli vinske trte.

2. Ronstar je novi herbicid za širokolistne in nekatere travne plevelce. Aktivna snov je oksadiazon. Ronstar deluje prek listov in tal. Se ne izpira in ga priporočajo tudi v integrirani pridelavi. Ronstar odlično zatira slak in koprive. Uporabljamo ga, ko začne slak cveteti oz. ko je kopriva velika 15 - 20 cm. Ob škropljenju moramo skrbeti, da škropivo ne pride v stik z zelenimi deli trte. Priporočena količina pripravka je 6-8 l/ha.

FIZIOTROP

1. Ethrel je pripravek na podlagi etefona. V vinogradništvu ga uporabljamo za enakomerno dozorevanje in barvanje namiznih sort grozdja. Po podatkih iz Švice uporaba ethrela pri belih vinskih sortah pospešuje dozorevanje grozdja in zvišuje sladkorno stopnjo za 1-3 %. Ethrel deluje tako, da se aktivna snov spremeni v etilen, ki povzroči prej omenjene učinke.